

Obsah

ÚVOD	5
1. KŘESŤANSKÁ ESCHATOLOGIE V PRŮBĚHU DĚJIN	15
Různé formy profánního eschatologismu	15
ve srovnání s biblickým eschatologismem	
Eschatologismus Starého zákona	19
Den Páně	21
Eschatologie synoptických evangelií	21
Pavlova eschatologie	24
Eschatologismus prvních křesťanů	25
Duchovní eschatologie podle některých současných	
protestantských a katolických autorů	29
Ruský eschatologismus	31
Eschatologismus individuálního života	33
2. RŮZNÉ DRUHY ESCHATOLOGIE	37
Apokastaže	37
Katastrofický eschatologismus	39
Utopický eschatologismus	40
Christocentrická eschatologie	42
Progresivní, postupný eschatologismus	44

Anamnetický eschatologismus	46
Participativní eschatologismus	47
Velikonoční radost	48
3. PROGRESIVNÍ ESCHATOLOGIE	51
Člověk stvořitel sebe sama	51
Spolustvořitel kosmu	53
Očišťovat a posvěcovat svět	56
„Christifikovat“ a oživovat svět	59
Kreativita v umění	62
Posvěcovat kulturu	65
Asketická kreativita	68
Kreativita v modlitbě	70
Kontemplace jako eschatologické oslavení světa	72
Progresivní evoluce církevní tradice	76
4. PARTICIPOVANÁ ESCHATOLOGIE	83
Znaky eschatologické svatosti ve svatých osobách	83
Prorocké povolání v církvi	85
Eschatologický aspekt liturgie a svátostí	87
Eschatologický charakter svátků	91
Milostiplná Maria jako eschaton	92
5. SMRT – TAJEMSTVÍ KŘÍŽE	97
Život a smrt jako protikladné zkušenosti a pojmy	97
Pesimistické vzdechy Starého zákona a zrození naděje	100
Antinomie mezi smrtí a životem vyřešená v Ježíšově boholidské osobě	102
Předznamenání kříže ve Starém zákoně	105
Teologie kříže	108
Dějiny kříže v umění	110

Umírat s Kristem	111
V čem spočívá smrt?	
Podle biblické mluvy je to sestup do podsvětí	117
Smrt ve filosofickém pojetí jako oddělení duše od těla	119
Duchovní smrt v kontextu trichotomie	
východních otců	120
Mluva věřícího lidu: spánek smrti, odchod do nebe	122
Morální otázky spojené s biologickou smrtí	124
6. POSLEDNÍ SOUD	127
Problém s tím, jak si ho představovat	127
Poslední soud jako Kristovo vítězství	129
Vítězství nad Zlým	132
Pojďte, požehnaní mého Otce,	
přijměte jako úděl království (<i>Mt 25,34</i>)	136
Bázeň je počátek, na konci je láska	137
Zjevení tajemství srdce	140
Vize odpuštěných hříchů	142
Ikona posledního soudu	145
Několik praktických poznámek, abychom	
mohli s užitkem pohlížet na ikonu posledního soudu	147
7. NEBE	149
Touha po nebi	149
Nebe v Písmu svatém	152
Nebe jako „místo“	153
Stav duší v nebi	155
Spojení živých se svatými v nebi	159
Přímluva svatých	161
Ráj	163
Duchovní ráj	165

Hledání ráje podle svatého Řehoře Nysského	166
Ikonografická znázornění ráje: nanebevstoupení Páně	168
Mariino zesnutí	170
„Z tebe se raduje celé stvoření“	171
8. PEKLO	173
Církevní kázání	173
Texty Písma svatého	175
Peklo	176
Druhá smrt	176
Temný oheň	178
Věčné zavržení	181
Meditace o pekle	183
9. OČISTEC	187
Problémy spjaté s očistcem	187
Vývoj církevní víry v očistec	189
Oficiální prohlášení církve	192
Doba očištování	194
Očistný oheň	199
10. VZKŘÍŠENÍ	203
Vzkříšení – osobní Soloviovův problém	203
Biblická víra ve vzkříšení z mrtvých	207
Ježíšovo vzkříšení	209
Okamžik vzkříšení	210
Kdo působí vzkříšení?	212
V duchovním těle	214
Všeobecné vzkříšení	216
Můžeme považovat za blahoslavené chudé a pronásledované?	217

11. VĚČNÝ ŽIVOT	221
Věřím v život věčný	221
Život v nikdy nekončícím čase?	222
Věčnost v protikladu k času	223
Christologické řešení: anamnetická přítomnost	225
Andrej Tarkovskij	227
Věčnost zachraňuje čas	228
Dostojevskij jako prorok věčné svobody	230
ZÁVĚR	235
Krása zachrání svět	235
Ikona „osmého dne“: Proměnění	236
Na způsob epilogu: Teilhard de Chardin o tajemství proměnění Páně	239
<i>Zkratky</i>	243
<i>Bibliografie</i>	244